

Stockholm 2009-09-28

Post- och telestyrelsen
Nätsäkerhetsavdelningen
Box 5398
102 49 Stockholm

Angående PTS underrättelse 2009-08-27 (Dnr 09-6818)

1. Sammanfattning

Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.SE) är av uppfattningen att Post- och telestyrelsens (PTS) krav på att bokstavskombinationen ”bank” ska föras upp på spärrlista saknar rättsligt stöd i 7 § lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet (toppdomänlagen) och att ett sådant krav är oproportionerligt enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer.

.SE har i sitt svar på PTS rapport skissat på olika alternativ för en effektiv och rättssäker efterprövning av domännamn som används i strid med 1 kap. 9 § lagen om bank- och finansieringsrörelse (LBF). .SE avser nu närmare utreda hur något av dessa alternativ ska kunna införas. .SE ser fram emot ett konstruktivt samarbete med såväl PTS som Finansinspektionen (FI) i denna fråga.

.SE avser inte att följa PTS uppmaning i underrättelsen.

2. Allmänt om PTS underrättelse

.SE tolkar underrättelsen så att PTS valt att avstå från att föra en konstruktiv dialog med utgångspunkt i PTS rapport och de alternativa lösningar som skisserats i .SE:s svar på denna rapport. PTS har istället valt att inrikta sig på frågan om en utökning av

mängden spärrade domännamn och att göra detta genom att avisera ett bindande beslut förenat med vite.

.SE vill inledningsvis påtala två principiella brister i PTS beslutsunderlag.

För det första har PTS *underlåtit att inhämta synpunkter* från berörda organisationer och andra intressenter. I såväl underrättelsen som PTS rapport nämns endast vilka synpunkter Bankföreningen och FI har framfört i den nu aktuella frågan. Flera organisationer, som t.ex. företrädare användarnas intressen, har kontaktat .SE och uttryckt sin frustration över att de inte har givits möjlighet att lämna synpunkter på de förändrade regler för tilldelning av domännamn som PTS aviserar i underrättelsen. PTS tillvägagångssätt är speciellt anmärkningsvärt mot bakgrund av att 7 § toppdomänlagen, som är den bestämmelse som PTS tillämpar, anger att domännamnsreglerna ska utformas med särskilt beaktande av ”användarnas intressen och andra allmänna intressen”. PTS agerande i denna del står dessutom i skarp kontrast till regeringens uttalanden i förarbetena till toppdomänlagen, där vikten av ett öppet arbetssätt som möjliggör för såväl enskilda som organisationer och myndigheter att lämna synpunkter på regelverket betonas (prop. 2004/05:175 s. 255 f.). PTS agerande avviker dessutom från det öppna arbetssätt som .SE normalt tillämpar i samband med regelförändringar och som PTS lyfter fram som föredömliga i sin rapport.

För det andra lyser *konsekvensanalyserna* i princip genomgående med sin frånvaro i PTS underrättelse och i PTS rapport. Först sedan det har analyserats vad en viss förändring i regelverket eller arbetssättet för tilldelning av domännamn får för konsekvenser för alla väsentliga aktörer kan det bedömas om förändringen är förenlig med toppdomänlagen och med grundläggande krav på proportionalitet vid myndighetsingripande. .SE menar t.ex. att det är otillfredsställande att PTS inte närmare diskuterar den anvisade regelförändringens förväntade effektivitet och vilka eventuella oönskade bieffekter den skulle kunna ha. Därmed blir det omöjligt att bedöma om regelförändringen är proportionerlig i förhållande till användarnas intressen och om den är mer effektiv än de alternativa lösningar med efterprövning som .SE har presenterat i sitt svar på rapporten. Dessa brister måste enligt .SE:s mening åtgärdas innan ett bindande beslut om förändring av reglerna kan fattas. Enligt .SE:s mening är det av stor vikt att

PTS vinnlägger sig om att utgå från de särskilda förhållanden som gäller på domännamnsområdet och inte gör haltande analogier från vad som gäller t.ex. i samband med registrering av firma.

Ovanstående brister i underlaget leder enligt .SE:s mening till att PTS gör en felaktig tolkning av 7 § toppdomänlagen (se avsnitt 4), men även till att mer effektiva och proportionerliga lösningar för att komma till rätta med vilseledande finansiell verksamhet förbises av PTS (se avsnitt 6). Innan .SE utvecklar sina synpunkter i dessa delar vill .SE kort beröra bestämmelsen i 1 kap. 9 § LBF.

3. Bestämmelsen i 1 kap. 9 § LBF och dess betydelse för tolkningen av toppdomänlagen

PTS uppmaning att införa bokstavskombinationen ”bank” på spärrlista grundar sig på bestämmelsen i 7 § toppdomänlagen, men PTS fäster vid sin tillämpning av toppdomänlagen stor vikt vid bestämmelsen i 1 kap. 9 § LBF. .SE menar att bestämmelsen i 1 kap. 9 § lagen LBF inte i sig hindrar andra än banker etc. från att *registrera* ett domännamn som innehåller bokstavskombinationen ”bank”. För det första begränsar den aktuella bestämmelsen inte användningen av ordet ”bank” i varje semantisk mening. För det andra förbjuder bestämmelsen bara obehöriga att använda ”bank” som ”firma eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse”.

När det gäller den första aspekten framgår det tydligt av äldre förarbetsuttalanden till bestämmelsen att den inte tar sikte på varje användning av bokstavskombinationen ”bank”. I förarbetena till bestämmelsen uttalar departementschefen att det skulle föra för långt att låta förbjuda användningen av alla semantiska varianter av ordet ”bank” utanför bankområdet (prop. 1986/87:12, s. 210).

PTS rapport förmedlar dock bilden av att den vedertagna betydelsen av ordet ”bank” är för banker och andra finansiella inrättningar samt att ordet därutöver kan beskriva ”förråd”. Detta utgör dock en missvisande förenkling. Bank är ett efternamn som bärs av knappt 200 personer i Sverige. Knappt tio personer bär det som förnamn. Ordet förekommer också i kombinationer som ”sandbank”, ”vägbank” etc. samt i en mängd olika ortnamn, t.ex. ”Bankeryd”. Därutöver förekommer även variationer på ordet

”bankett”. Vidare förekommer ordet i annan betydelse i andra språk än svenska (t.ex. holländska där ordet ”bank” betyder ”soffa”), något som kan vara betydelsefullt eftersom .SE:s regelverk inte anger att ett domännamn måste registreras på ett visst språk.

Till detta kommer att ett införande på spärrlistan inte bara kommer att träffa *ord* som innehåller ”bank”, utan varje domännamn som innehåller *bokstavskombinationen* ”bank”, dvs. även t.ex. ”urbanklang.se”.

.SE har vid flera tillfällen låtit genomföra undersökningar av domännamn innehållande bokstavskombinationen ”bank” och de webbplatser som namnet är kopplat till. Den senaste undersökningen i maj 2009 visar att drygt 1 900 domännamn vid denna tidpunkt innehöll bokstavskombinationen ”bank”. I den alldeles övervägande delen av dessa domännamn användes ”bank” i andra betydelser än finansiell rörelse, t.ex. ”artdatabanken.se”, ”termdatabanken.se”, ”vinbanken.se” och ”varubanken.se”.

När det gäller den andra aspekten står det klart att själva registreringen av ett domännamn som innehåller ”bank” inte innebär ett brott mot LBF. Lagen förbjuder andra än behöriga finansiella institutioner att använda ordet som ”firma eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse”. Själva *registreringen* av ett domännamn kan enligt .SE mening därför aldrig vara otillåten enligt den aktuella bestämmelsen. Inte heller varje *användning* av ett domännamn innebär att domännamnet används som beteckning på en affärsrörelse. Om så är fallet måste bedömas från fall till fall.

Mot bakgrund av det sagda skulle en förprovning vid registreringar av domännamn som innehåller bokstavskombinationen ”bank” på ett fundamentalt sätt skilja sig från den bedömning som ska ske vid registrering av en firma som innehåller ”bank”. Redan genom själva registreringen i ett offentligt register sker en användning av den aktuella firman.

I sammanhanget vill .SE framhålla att det skulle få helt nya och långtgående konsekvenser på andra områden om man uppfattar själva registreringen av ett domännamn som en känneteckensrättslig användning. Ett sådant synsätt borde t.ex. rimligen innebära att även registrerade kännetecken (firmor eller varumärken) eller åtminstone väl-

kända varumärken, som det också finns ett starkt allmänintresse att skydda, ska föras upp på spärrlistan. Det kan då komma att handla om 100 000-tals bokstavskombinationer som ska omfattas av förprovning. Den tolkning som PTS ger uttryck för riskerar därmed i förlängningen att leda till en återgång till ett sådant förprovningssystem som avvisades redan av Domännamnsutredningen (SOU 2000:30) för snart tio år sedan. Förprovning är ett system som har övergivits beträffande de flesta toppdomäner och som internationellt är på kraftig tillbakagång.

Alldeles oberoende av hur den aktuella bestämmelsen i LBF ska tolkas vill .SE emellertid framhålla att en prövning enligt 7 § toppdomänlagen ska utgå från de förhållanden som nämns i denna bestämmelse. Detta innebär – som ska diskuteras mer utförligt i nästa avsnitt – att flera olika intressen måste beaktas och vägas mot varandra vid utformningen av regelverket för domännamnsregistrering. Genom att ge bestämmelsen i LPF en så framträdande plats i sin tillsyn enligt toppdomänlagen är det lätt att få intrycket att PTS menar att domännamnsregler alltid ska utformas så att användarnas *potentiella lagbrott* försvåras. .SE vill vända sig mot ett sådant synsätt.

Vid en tillämpning av 7 § toppdomänlagen är det istället de *rättspolitiska mål* som ligger bakom bestämmelsen i LBF som ska beaktas. De allmänna intressen som gör sig gällande i sammanhanget är alltså att vilseledande beträffande en verksamhets rättsliga ställning ska undvikas och att förtroendet för bankväsendet ska upprätthållas. Det får därefter prövas hur dessa intressen bäst tillgodoses, med beaktande också av de andra intressen som nämns i 7 § toppdomänlagen och dess förarbeten.

.SE vill slutligen framhålla att PTS uppmaning är utformad på ett sådant sätt att .SE åläggs att tillämpa en offentligrättslig förbudsbestämmelse. Det finns flera *principiella invändningar* mot en sådan ordning. För det första försätts .SE i en svår och riskfylld position. .SE saknar kompetens att göra kvalificerade bedömningar enligt LBF, men är samtidigt ytterst ansvarig för dessa bedömningar. Den myndighet som har det formella tillsynsansvaret över LBF ska endast ”bistå” och ”vara behjälplig”. För det andra saknar den som vill ifrågasätta .SE:s tillämpning av LBF möjlighet att få till stånd en rättslig prövning av beslutet, något som t.ex. hade varit möjligt om beslutet på sedvanligt sätt hade fattats av en myndighet.

4. .SE:s tolkning av 7 § toppdomänlagen

.SE menar att PTS aviserade regelförändring är svår att förena med 7 § toppdomänlagen och vad som sägs om denna bestämmelses tolkning i förarbetena.

Enligt 7 § toppdomänlagen ska en domännamnsadministratör fastställa och ge offentlighet åt sina regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn under toppdomänen. Reglerna ska utformas så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen, samt utvecklingen inom Internetområdet.

Bestämmelsen innebär alltså att en mängd olika intressen ska beaktas vid utformningen av domännamnsreglerna. Ofta kan dessa intressen vara motstridiga och en avvägning måste i sådana fall göras t.ex. mellan olika allmänna och enskilda intressen. Ett nyckelbegrepp i sammanhanget är enligt .SE:s mening proportionalitet. En regel som begränsar domännamnstilldelningen med hänvisning till allmänna intressen ska stå i rimlig proportion till de inskränkningar som regeln innebär t.ex. vad beträffar användarintressen och domännamnsadministratörens kostnader och arbetsinsatser. Vid en sådan bedömning måste det allmänna intressets tyngd, den föreslagna regelns förväntade effektivitet, alternativa åtgärder, etc. beaktas. En korrekt tillämpning av bestämmelsen förutsätter alltså – som framhållits ovan – att det genomförts en rad konsekvensanalyser.

I förarbetena preciserar regeringen vad som avses med de olika intressen som nämns i bestämmelsen.

Med att reglerna för namntilldelning, avregistrering och överföring av domännamn enligt 7 § ska utformas med beaktande av användarnas intressen och andra allmänna intressen avses enligt förarbetena till bestämmelsen att reglerna bör vara förutsägbara och att det bör vara enkelt att registrera domännamn (prop. 2004/05:175, s. 256). Administratörens skyldighet att beakta användarnas intressen innebär exempelvis att regelverket utformas så att det medger att så många som möjligt kan registrera domännamn under toppdomänen (prop. 2004/05:175, s. 298).

Redan Domännamnsutredningen (SOU 2000:30) konstaterade att förprövning gör det svårare och på sikt dyrare att införskaffa ett domännamn. Förutsägbarheten i systemet kommer också att minska eftersom det är svårt för .SE (eller någon annan) att göra en säker bedömning av om ett sökt domännamn innehållande bokstavskombinationen "bank" strider mot LBF. En sådan bedömning kan, som nämnts ovan, göras först efter det att domännamnet har börjat användas. Det är nämligen först då som det kan konstateras om innehavaren använder domännamnet som "firma eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse" eller för tillåtna ändamål. Det är t.ex. omöjligt att vid registreringstillfället bedöma om det sökta domännamnet "husbank.se" kommer att användas för en sida som erbjuder fastighetsfinansiering eller för någon annan typ av verksamhet, t.ex. som beteckning för en "databas med hus". Dokumentation av typen stiftelseurkund och bolagsordning erbjuder i praktiken ingen grund för sådana bedömningar.

För att ett förprövningssystem ska få någon effekt mot otillbörliga beteenden krävs därför i praktiken en kraftig presumtion för att en lagstridig användning är att vänta. I underrättelsen framhåller PTS att registreringar ska godtas "om det *klart framgår* att ordet bank används i betydelsen förråd eller att sammansättningen inte kan leda till missförstånd" (kursivering här). Många användare, som inte är banker, men som har ett berättigat intresse i ett domännamn innehållande bokstavskombinationen "bank" kommer därmed att nekas registrering. Den kraftiga presumtionen för lagstridig användning som skulle bli nödvändig vid förprövningen motverkar enligt .SE:s mening ett icke-diskriminerande domännamnsystem och att så många som möjligt ges möjlighet att registrera domännamn (jfr 7 § toppdomänlagen och prop. 2004/05:175, s. 298). Med den av PTS anvisade ordningen kommer enskilda som vägras registrering inte heller att kunna få beslutet rättsligt prövat.

PTS fäster stor vikt vid att det i förarbetena anges att domännamnsadministratören *får* använda sig av en spärrlista. Regeringen framhåller dock att man vid en bedömning av vilka ord som ska tas upp på en spärrlista bör vara restriktiv, eftersom varje sådan åtgärd måste vägas mot det övergripande kravet om att förfarandet ska vara öppet och icke-diskriminerande (prop. 2004/05:175, s. 298). Användandet av en spärrlista är alltså inte det primära verktyg som lagstiftaren anvisar för att tillgodose allmänna in-

tressen. I själva verket förhåller det sig tvärtom. Att PTS i sin underrättelse gör tolkningen att ”en förprovning förespråkas” i förarbetena är mot denna bakgrund anmärkningsvärt. Regeländringar som i förlängningen skulle kunna öppna för krav på att 100 000-tals kännetecken ska föras upp på en spärrlista strider naturligtvis helt mot lagstiftarens intentioner.

.SE menar för sin del att den restriktiva hållningen till spärrlistor som regeringen ger uttryck för i förarbetena innebär att spärrlistan bör reserveras till situationen där de önskade effekterna av att en viss bokstavskombination spärras är begränsade. Mot bakgrund av vad som sagts ovan om olika semantiska innebörder hos ordet ”bank” skiljer sig detta på ett tydligt sätt från de exempel på ord som enligt förarbetena till toppdomänlagen kan spärras (t.ex. läkare och advokater). På samma sätt är de officiella beteckningar som idag finns upptagna på spärrlistan av en helt annan karaktär än ”bank”. I sammanhanget kan återigen påpekas att en undersökning som .SE gjorde i maj 2009 visar att omkring 1900 domännamn innehöll bokstavskombinationen ”bank”. I det alldeles övervägande antalet av dessa domännamn används ”bank” i andra betydelser än finansiell rörelse.

Konsekvensen av en sådan förprovning som PTS anvisar är att .SE måste hindra varje registrering av bokstavskombinationen ”bank”, oavsett var i ett domännamn den förekommer. Detta kommer att innebära ett merarbete för såväl .SE som FI, som enligt PTS ska biträda .SE i dessa bedömningar.

Vidare innebär förprovning ett begränsat skydd mot den som verkligen har bestämt sig för att bedriva en vilseledande webbplats. En sådan webbplats behöver naturligtvis inte ens ha ordet ”bank” i domännamnet – lika lite som Nordea eller SEB har det – utan viktigare är hur själva webbsidan utformas. .SE har också undersökt vanliga felstavningar relaterade till sökningar efter bankverksamhet som förekommer och kunnat konstatera att de allra vanligaste inte ens innehåller ”bank”. Allra vanligast är det med felstavningar av typen ”bagn” eller ”baken”.

Den av PTS anvisade lösningen hanterar inte heller användningen av redan registrerade domännamn eller domännamn under andra toppdomäner. Det är t.ex. möjligt för en

oseriös aktör att förvärva ett befintligt domännamn som innehåller ordet ”bank” eller genom avtal med innehavaren använda ett sådant domännamn. Aktörer inom bank- och finanssektorn använder även domännamn under andra toppdomäner, t.ex. .com och .nu. En förprövning skulle inte heller kunna hindra att ”bank” används i en subdomän, eftersom .SE inte kan pröva sådana. Slutsatsen blir därför att kvalificerat bedrägeri och andra typer av vilseledande rörande finansiell verksamhet i praktiken alltid måste hanteras genom aktivt ingripande mot själva användningen – alldeles oberoende av om ett system för förprövning av domännamn införs för toppdomänen .se.

.SE tror inte att användarna i dagens system utan förprövning uppfattar ett registrerat domännamn som någon form av garanti för att den verksamhet som bedrivs i anknytning till domännamnet är av ett visst slag. Betydligt viktigare faktorer i samband med vilseledande etc. är vad en viss webbsida innehåller och hur den är utformad tekniskt och layoutmässigt, om kommunikationen med webbplatsen är skyddad genom certifikat, vilket ger möjlighet för användare att kontrollera att denne hamnat hos rätt server eller tjänst samt om informationen i domännamnssystemet skyddas med DNSSEC. .SE vill å andra sidan varna för att själva införandet av ett förprövningssystem skulle kunna bidra till att ett godkänt domännamn uppfattas som någon form av garanti för verksamhetens rättsliga status. Mot bakgrund av vad som anförts ovan angående förprövningens bristande effektivitet menar .SE att en sådan utveckling vore beklaglig.

.SE:s undersökningar visar också att det är mycket ovanligt med att andra nationella toppdomäner tillämpar regler om förprövning beträffande bokstavskombinationen ”bank”. Även i ett land som Tyskland, där lagstiftningen på ett liknande sätt som i Sverige begränsar användningen av ordet ”bank”, saknas ett system för förprövning av det slag som PTS nu anvisar för .se. Endast ett land av tjugo – Ungern – tillämpade vid en undersökning som gjordes 2007 ett system för förprövning. I en mer begränsad undersökning genomförd 2009, efter det att PTS publicerat sin rapport, ställer sig samtliga tillfrågade administratörer för nationella toppdomäner tveksamma till att förprövning är en ändamålsenlig lösning på det aktuella problemet. Sett i ljuset av den internationella utvecklingen på domännamnsområdet skulle detta framstå som klart avvikande att år 2009 införa förprövning av domännamn i syfte att komma tillrätta med enstaka felaktiga användningar, som inte har lett till någon känd skada.

.SE delar PTS uppfattning att det är ett allmänintresse att ordet ”bank” inte används på ett vilseledande sätt i domännamn. Mot bakgrund av de faktiska förhållanden och de förarbetsuttalanden som redovisats ovan menar .SE emellertid att toppdomänlagen inte kan tolkas så att detta allmänintresse ska tillgodoses genom att bokstavskombinationen ”bank” införs på spärllistan och blir föremål för förprovning av .SE. .SE vill särskilt framhålla att en användning av spärllistan endast i begränsad utsträckning motverkar de reella riskerna för vilseledande eller att förtroendet för bankväsendet skadas samtidigt som det finns betydligt mer proportionerliga tillvägagångssätt för att ingripa i efterhand mot sådana risker (jfr avsnitt 6 nedan).

5. Allmänt om kravet på proportionalitet vid myndighetsingripande

.SE menar att eventuellt beslut i linje med underrättelsen skulle brista i proportionalitet. En anpassning till ett sådant beslut skulle innebära relativt betydande arbetsinsatser och kostnader för såväl .SE som dess ombud (Registrarer). I förlängningen riskerar en ökad förprovning att leda till ökade kostnader, längre väntetider och ökad byråkrati för de nästan 500 000 slutkunderna.

Regeringsrätten har i ett flertal avgöranden från 1996 slagit fast att proportionalitetsprincipen ska beaktas och tillämpas i förvaltningsrättsliga ärenden (se RÅ 1996 ref. 44, ref. 56 och ref. 57). Regeringsrätten har bl.a. uttalat att det ska föreligga en rimlig balans mellan de värden som skulle skyddas av ett förbud och den belastning som förbudet innebär för den enskilde. Proportionalitetsprincipen anses numer utgöra en rättsregel som utan särskilt lagstöd ska tillämpas så snart det är fråga om avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen (se RÅ 2001 ref. 72).

Proportionalitetsprincipen gör att PTS uttalande i underrättelsen (s. 8) om att det inte är relevant om faktiska skadehändelser inträffat framstår som uppseendeväckande. Vid bedömningen av huruvida ett tvingande myndighetsingripande mot en enskild är proportionerligt måste det i högsta grad vara relevant att beakta omfattningen på det problem som föranleder ingripandet. De allmänna intressen som enligt toppdomänlagen ska beaktas – i detta fall intresset av att Internetanvändare inte ska vilseledas be-

träffande en verksamhets rättsliga karaktär – kan knappast göra sig gällande med samma tyngd om de faktiska missförhållandena framstår som marginella.

.SE känner, som framhållits ovan, inte till ett enda fall där en vilseledande webbplats har varit kopplad till ett domännamn som innehåller ”bank”. Det förhållandet att FI aldrig tycks ha utövat tillsyn mot någon som faktiskt använt ett domännamn i strid med 1 kap. 9 § LBF illustrerar dessutom på ett tydligt sätt att det verkar finns mindre ingripande och mer träffsäkra åtgärder än förprövning som ännu inte är uttömda. .SE noterar också att tillsynsmyndigheternas intresse för att diskutera effektiva lösningar för att i efterhand ingripa mot användningar av domännamn i strid med LBF så här långt har varit begränsat. ”Lösningen”, dvs. att införa bokstavskombinationen ”bank” på en spärrlista, har hela tiden varit startpunkten för diskussionen.

.SE ifrågasätter mot denna bakgrund om PTS uppmaning att införa ”bank” på spärrlistan är förenlig med grundläggande proportionalitetskrav som gäller vid förvaltningsrättsliga ingripanden.

6. Alternativa lösningar för att tillgodose allmänintresset

I sitt svar på PTS rapport framhöll .SE att eventuella problem med ”bank” i domännamn borde hanteras genom efterhandsingripande. Givetvis bör FI i första hand kontakta den som bedriver en viss webbplats eller den som är registrerad som innehavare av en viss domän och förelägga denne att upphöra med vad som bedöms vara olaglig verksamhet. I förekommande fall kan även leverantören av webbhotelltjänster kontaktas.

Som ett komplement till dessa former av ingripande skissade .SE på ett antal olika lösningar som syftade till att avregistrera och blockera domännamn som används i strid med LBF (eller andra offentligrättsliga regler). Dessa lösningar skulle också vara effektiva när det gäller de vanligaste felskrivningarna av typen ”bagn” eller ”baken”, vilket alltså inte är fallet med en förprövning av bokstavskombinationen ”bank”.

.SE framhöll i detta sammanhang att de befintliga reglerna för alternativt tvistelösningsförfarande (ATF) på ett framgångsrikt sätt har använts för att komma tillrätta

med användningar av domännamn som är vilseledande i förhållande till bankers skyddade kännetecken. Samtidigt har .SE aldrig hävdats att de befintliga reglerna för ATF fullt ut förmår att hantera alla situationer där det föreligger en risk för att konsumenter vilseleds, något som man kan få intryck av när man läser PTS underrättelse. Tvärtom nämner .SE i sitt svar att reglerna i ATF är otillräckliga t.ex. när ”bank” används som beteckning på en finansiell rörelse, men utan att domännamnet är förväxlingsbart med en annan banks skyddade kännetecken. En svaghet är vidare att FI inte är taleberättigad i ett ATF.

.SE framhöll därför att möjligheterna till efterhandsingripande mot vissa otillbörliga användningar av domännamn borde förbättras. .SE pekade på flera olika möjliga lösningar (se avsnitt 4.2 i .SE svar till PTS).

Det är mot denna bakgrund otillfredsställande hur PTS hanterar efterprovningensalternativet i sin underrättelse. PTS konstaterar att gällande regelverk för efterprovning inte uppfyller toppdomänlagens krav, en ståndpunkt som .SE själv givit uttryck för i sitt svar på PTS rapport. PTS kommenterar emellertid inte de förslag på ändringar i ATF eller de övriga förslag till en utvidgad efterprovning som .SE lämnar. Den enda förklaringen till detta som .SE kan se är att PTS gör bedömningen att ”skyddsintresset som tillvaratas genom en förprovning inte tillräckligt säkerställs genom en efterprovning hur och hur snabbt en sådan görs”. Detta uttalande framstår i det närmaste som axiomatiskt. Det framgår inte hur PTS har resonerat kring risken för skada i samband med just ”bank” i domännamn eller vilka efterprovningensalternativ som har övervägts när PTS kommit till denna slutsats. Det blir därför svårt för .SE att bemöta påståendet.

PTS framhåller dessutom att det är otillräckligt att ”enskilda rättighetshavare självständigt måste agera” för att få till stånd en efterprovning. .SE kan dela denna bedömning, men vill påpeka att flera av de skissade förslagen till efterprovning bygger på att FI, som ingriper mot övriga överträdelser av LBF, skulle kunna initiera en process om avregistrering eller t.o.m. själv besluta om en sådan. .SE ser inte varför ett ingripande från tillsynsmyndighetens skulle vara otillräckligt vid felaktig användningen av ordet ”bank” i domännamn.

.SE finner sammantaget att underrättelsen inte på ett objektvt och rättvist sätt utvärderar de möjligheter till efterprövning som .SE har skisserat. .SE är emellertid beredd att fortsätta bedriva arbete med att finna en effektiv och proportionerlig lösning för att i efterhand ingripa mot olagliga användningar av ”bank” i domännamn. .SE efterlyser ett nära samarbete med FI och PTS i frågan.

.SE vill särskilt framhålla att ett sådant samarbete skulle kunna hantera betydligt fler reella problem än vad lösningen med en utökad spärrlista skulle kunna göra. Exempelvis skulle *redan registrerade* domännamn innehållande ”bank” kunna omfattas av ett sådant samarbete. Dessutom skulle situationer där *ordet ”bank” inte förekommer* i domännamnet, men där det ändå handlar om ett brott mot LBF eller annars föreligger en påtaglig risk för vilseledande kunna hanteras. Det kan t.ex. handla om situationer där olika felstavningar av ”bank” eller bankers namn används i domännamnet eller om situationer där vilseledandet finns på själva webbplatsen – inte i domännamnet. .SE anser att ett sådant samarbete bättre skulle tillgodose det allmänintresse som ligger bakom regleringen i 1 kap 9 § LBF än den lösning som PTS anvisar i sin underrättelse.

Med vänlig hälsning

Rune Brandinger

Ordförande i styrelsen för Stiftelsen för Internetinfrastruktur